

Можна меркаваць, што пачатковы «фізічны» гук супадае з перажываннямі і пачуццямі У.С.Караткевіча ў момант напісання гэтых вершаў. Гэта цалкам тлумачыць партрэтны контур, падобны да ўзроставых асаблівасцей паэта. Так аўтар першасна ўстанаўлівае знешнюю форму (цела), у якую затым укладвае нейкае напаўненне – змест. Колер – гэта гукавыя адбіткі пачуццяў, эмоцый, а значыць, з’яўляецца тым напаўненнем формы, без якога немагчыма разуменне верша.

УДК 316.774

Навуч. А.А. Емяльянава
Навук. кіраўнік Н.М. Мяркулава
(філіял БДТУ «Бабруйскідзяржаўнылесатэхнічны каледж»)

СРОДКІ ПРЫЦЯГНЕННЯ ЎВАГІ ЧЫТАЧОЎ Ў ЗАГАЛОЎКАХ ГАЗЕТНЫХ ПУБЛІКАЦЫЙ

Газета – адно з важнейшых сучасных сродкаў масавай інфармацыі. Яна захоўвае сваё асобае месца ў сістэме іншых СМІ як старэйшае і незаменімае перыядычнае выданне. Сёння перыядычныя выданні вымушаны шукаць спосабы прыцягнення ўвагі чытачоў[2]. Адным з такіх спосабаў з’яўляецца загаловак.

Загалавак засяроджвае ўвагу на найбольш важных і цікавых момантах, заахвочваючы чытача азнаёміцца з тэкстам. Загалоўкі дапамагаюць яму хутка азнаёміцца са зместам нумара, зразумець, пра што паведамляюць яго публікацыі, што важна ў інфармацыі, якую яму прапануюць, што выклікае ў яго асаблівую цікавасць [3].

Актуальнасць даследавання абумоўлена тым, што ў наш імклівы час у людзей усё менш і менш часу чытаць газеты што называецца “ад скарынкі да скарынкі”, і роля загалоўкаў шматразова ўзрастае – менавіта ад іх залежыць, будзе прачытаны матэрыял ці не.

Мэтай дадзенага даследавання з’яўляецца выяўленне розных сродкаў прыцягнення ўвагі чытачоў у газетных загалоўках; выявіць, артыкулы з якімі загалоўкамі больш прыцягваюць увагу чытачоў. Для дасягнення дадзенай мэты былі выкарыстаны наступныя метады:

- 1.Метад суцэльнага выбару (сабраць газетныя загалоўкі);
- 2.Метад класіфікацыі (класіфікаваць газетныя загалоўкі па выкарыстаных у іх сродках прыцягнення ўвагі);
3. Імпірычны метады даследавання (праанкеціраваць навучэнцаў з мэтай выяўлення цікавасці да артыкула).

На аснове разгледжанага матэрыялу зроблены наступныя вывады:

1. У загалюўках газеты “Звязда” найчасцей сустракаюцца такія сродкі прыцягнення ўвагі як лексічныя .

2. Нямнога радзей сустракаліся загалюўкі, утвораныя шляхам трансфармацыі назваў мастацкіх твораў, назваў мастацкіх фільмаў і радкоў з песень і загалюўкі, утвораныя пры дапамозе стntaxічных сродкаў.

3. Найбольш рэдка сустракаліся назвы загалюўкаў, утвораныя пры дапамозе фанетычных, словаўтваральных сродкаў.

Што датычыць рэгіянальнай газеты “Бабруйскае жыццё”, то ў даследаваным матэрыяле найбольш пашыранае выкарыстанне апавядальных загалюўкаў, якія нясуць кароткую інфармацыю пра тэкст; загалюўкі, утвораныя шляхам пашырэння лексічнай спалучальнасці; загалюўкі, утвораныя пры дапамозе сінтаксічных сродкаў (прыём змоўчання, пыталыныя канструкцыі, клічныя канструкцыі); іншыя.

Праведзенае сярод навучэнцаў апытанне даказала, што найбольш цікавымі з’яўляюцца загалюўкі, якія ў сваёй аснове маюць назвы мастацкіх твораў і цытаты з іх, фразеалагічныя звароты, знаёмыя чытачу выразы і фразы.

ЛІТАРАТУРА

1. Гуревич, С.М. Газета: вчера, сегодня, завтра / С.М. Гуревич. – М., 2004. – 288 с.

2. Іўчанкаў, В.І. Дыскурс беларускіх СМІ. Арганізацыя публіцыстычнага тэксту / В.І. Іўчанкаў. – Мінск: БДУ, 2003. – 257 с.

3. Лазарева, Э.А. Заголовок в газете / Э.А. Лазарева. – Свердловск, 1989. – 96 с.

4. Скоробогатько, В. Комикс вместо заголовка / В. Скоробогатько // Журналист. – 2004. – № 1. – С. 73–75 .

5. Тертычный, А.А. Заголовок – слово главное / А.А. Тертычный // Журналист. – 2004. – № 1. – С. 80.